

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)

Cofnodion cyfarfod y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Ffordd Llys Nant, Prestatyn ar ddydd Mercher, 18fed Mehefin 2008 am 10.00 a.m.

YN BRESENNOL

Yn cynrychioli Cyngor Sir Ddinbych

Cynghorwyr J.A. Davies, C. Hughes, G.A. Jones ac M.M. Jones

Yn cynrychioli Cyd-Bwyllgor Negodi Athrawon Sir Ddinbych

I. Barros-Curtis, R. Hayward, L. Linaker ac M.B. Lloyd

Yn cynrychioli Enwadau Crefyddol

H. Ellis, R. Elms, B. Wyn Evans, S. Harris, M. Hatch ac M. Ludenbach

Aelodau Cyfetholedig

T. Ap Siôn (dirprwy dros y Parch. Athro L.J. Francis)

HEFYD YN BRESENNOL

Arolygydd/Ymgynghorydd AG (G. Craigen) a Swyddog Gweinyddu (K.E. Jones)

DERBYNIWYD YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB ODDI WRTH

M. Bradshaw, C. Harmsworth, Parch. B.H. Jones (Cadeirydd) ynghyd â'r Cynghorwyr G.C. Evans a J. Yorke

Roedd ymddiheuriadau wedi'u derbyn hefyd oddi wrth Gyfarwyddwr Corfforaethol Interim Dysgu Gydol Oes.

PENODI CADEIRYDD AR GYFER Y CYFARFOD

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cadeirydd, y Parchedig B.H. Jones ac yn absenoldeb Is-Gadeirydd penderfynodd yr aelodau benodi Cadeirydd ar gyfer y cyfarfod. Felly:-

PENDERFYNWYD penodi Mrs. M.B. Lloyd yn Gadeirydd ar gyfer y cyfarfod.

MYFYRDOD TAWEL

Dechreuodd y cyfarfod gydag ychydig funudau o fyfyrddod tawel.

CROESO

Croesawodd y Cadeirydd yr aelodau a'r swyddogion i'r cyfarfod ac estynnwyd croeso arbennig i'r Cynghorwyr J.A. Davies a C. Hughes a oedd yn mynychu eu cyfarfod CYSAG cyntaf. Cymerodd hi'r cyfle hefyd i longyfarch Ms. Mary Ludenbach ar ei phenodiad ffurfiol yn Bennaeth Addysg Grefyddol yn Ysgol Uwchradd Gatholig y Bendigaidd Edward Jones yn Y Rhyl. Cyflewyd llongyfarchiadau hefyd i'r Cynghorydd M.M. Jones ar ei phenodiad yn Aelod Arweiniol y Cabinet dros Wasanaethau Plant.

1 MATERION BRYS

Nid oedd dim materion brys i'w hystyried gan y pwyllgor.

2 ETHOL IS-GADEIRYDD

Eglurodd y Cadeirydd nad oedd yr Is-Gadeirydd blaenorol, y Cynghorydd G.J. Pickering wedi'i ailethol yn ystod etholiadau cyngor sir mis Mai. Felly roedd angen penodi rhywun yn ei le ar gyfer 2008-09 a gwahoddodd y Cadeirydd enwebiadau gan y cynrychiolwyr o Gynghorwyr. Cynigiodd y Cynghorydd C. Hughes, ac eiliodd y Cynghorydd J.A. Davies fod y Cynghorydd M.M. Jones i'w phenodi'n Is-Gadeirydd CYSAG Sir Ddinbych. Nid oedd unrhyw enwebiadau eraill ac o'i roi i bleidlais:-

***PENDERFYNWYD** penodi'r Cynghorydd M.M. Jones yn Is-Gadeirydd CYSAG Sir Ddinbych ar gyfer 2008-09.*

Talodd y Cynghorydd M.M. Jones deyrnged i'r gwaith a wnaed gan yr Is-Gadeirydd blaenorol a chytunwyd bod llythyr o ddiolch i'w anfon ato ar ran CYSAG Sir Ddinbych.

3. COFNODION

(a) CYSAG Sir Ddinbych – 4ydd Chwefror 2008

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4ydd Chwefror 2008 (a gylchlythyrwyd yn flaenorol).

Materion yn Codi -

Tudalen 5 - Eitem Rhif 4: Canlyniadau Arholiadau 2007 - Cadarnhaodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG ei fod wedi cyfarfod â Phennaeth Gwella Ysgolion, Mr Gareth Wyn Jones i drafod meysydd perfformiad gwael mewn AG. Er bod Pennaeth Gwella Ysgolion yn mynd i'r afael â materion perfformiad yn gyffredinol o fewn ysgolion, roedd ffocws y gwaith ymgynghorol yn y flwyddyn academaidd nesaf ar ysgolion uwchradd, yn arbennig Cyfnod Allweddol 4. Felly roeddidd wedi gofyn i'r Arolygydd/Ymgynghorydd AG ganolbwyntio'i waith yn benodol ar ysgolion uwchradd yn ystod y flwyddyn academaidd nesaf. O ganlyniad byddai llai o amser ar gael i weithio gydag ysgolion cynradd ac i'w cefnogi. Er yn sylweddoli'r angen i ganolbwyntio ar berfformiad disgyblion mewn ysgolion uwchradd, pwysleisiodd yr aelodau na ddylai ysgolion cynradd gael eu hesgeuluso o ganlyniad, yn arbennig o ystyried datblygiad y cyfnod sylfaen a'r cyfnod addasu i ysgolion cynradd. Mynegodd yr aelodau siom hefyd nad oedd yr un cynrychiolydd o'r awdurdod addysg lleol wedi bod yn bresennol yng nghyfarfod heddiw nag yng nghyfarfod diwethaf

CYSAG ac roeddynt yn gobeitho y byddai'r awdurdod wedi'i gynrychioli mewn cyfarfodydd yn y dyfodol. Mewn ymateb i gwestiynau a phryderon yr aelodau, cadarnhaodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG fod diwrnodau HMS wedi'u trefnu ar gyfer y sector ysgolion cynradd a phetai cais penodol am gefnogaeth gan ysgol gynradd yn cael ei dderbyn byddai angen iddo gael sylw.

Mewn perthynas ag ymarferoldeb y cynnig i gael Diwrnod Strategaeth Arholiadau Disgyblion, teimlai Pennaeth Gwella Ysgolion y byddai'n ddigwyddiad buddiol ac roedd yn fodlon cyfrannu'n ariannol petai angen. Roeddid wedi gofyn am adborth ar y cynnig gan ysgolion hefyd ac roedd tua hanner yr holl ysgolion wedi ymateb a bu'r atebion hynny'n gadarnhaol. Y bwriad oedd mynd ar drywydd yr ymatebion a oedd heb eu derbyn yn y man.

PENDERFYNWYD derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod CYSAG a gynhaliwyd ar 4ydd Chwefror 2008 fel rhai cywir.

(b) Cynhadledd Maes Llafur Cytûn (CMLIC) Sir Ddinbych – 4ydd Chwefror 2008

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 4ydd Chwefror 2008 (a gylchlythyrwyd yn flaenorol).

Materion yn Codi -

Rhoddodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG wybod bod y Maes Llafur Cytûn bellach wedi'i argraffu'n ddwyieithog gyda logos y tri awdurdod fel y cytunwyd yn flaenorol. Roedd y newidiadau y cytunwyd arnynt wedi'u mewnosod yn nhu blaen y ddogfen yn yr un patrwm â'r gwreiddiol. Byddai'r Maes Llafur Cytûn yn cael ei anfon i ysgolion Sir Ddinbych yr wythnos honno ynghyd ag arweiniad cynhwysfawr i AG, sy'n cynnwys digonedd o gyngor a chefnogaeth i ysgolion a chanllawiau ar gyfer eu cynlluniau gwaith. Yn anffodus roedd problemau a gafwyd gyda'r broses argraffu a chyfieithu wedi arwain at oedi wrth gylchredeg y fersiwn Gymraeg, a fyddai'n cael ei hanfon tua diwedd yr wythnos nesaf gobeithio. Byddai copïau o'r ddogfen yn cael eu hanfon at aelodau CYSAG gyda hyn ac roeddynt ar gael i'r aelodau eu hastudio yn dilyn cyfarfod heddiw.

PENDERFYNWYD derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod CMLIC a gynhaliwyd ar 4ydd Chwefror 2008 fel rhai cywir.

Yn y fan hon croesawodd y Cadeirydd y Parchedig C. Southerton a'i gydweithiwr, Offeiriad Pabyddol o Bakistan a oedd wedi galw heibio i arsylwi ar ran o'r cyfarfod. Diolchodd y Parchedig Southerton i'r Cyngor am eu croeso cynnes a thalodd deyrnged i waith ei westai wrth ddod â gobaith ac addysg i ardaloedd anghysbell difreintiedig ym Mhakistan.

4. DADANSODDIAD O ADRODDIADAU AROLYGU AR YSGOLION

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) yn dadansoddi canlyniadau'r arolygiadau diweddar ar ddwy ysgol rhwng Rhagfyr 2007 a Chwefror 2008 yn narpariaeth Datblygiad Ysbrydol, Moesol, Cymdeithasol a Diwylliannol (DYMD), ac Addysg Grefyddol ble oedd yn rhan o'r arolygiad. Roedd arolygiadau wedi'u gwneud yn Ysgol Trefnant ac Ysgol Babanod

Bodnant, Prestatyn ac roedd hanes byr y ddwy ysgol wedi'i gynnwys yn yr adroddiad.

Darparodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG grynodedb byr o'r canfyddiadau'n ymwneud â'r ddwy ysgol ar gyfer yr aelodau, gan egluro ac eglurhau materion penodol mewn ymateb i gwestiynau'r aelodau ar hynny. Cadarnhaodd nad oedd Addysg Grefyddol wedi'i harolygu gan Estyn yn y naill ysgol na'r llall o dan y trefniadau arolygu presennol a bod cyfeiriadau at agweddau ar DYMD a Chwestiwn Allweddol 3 wedi'u cynnwys o fewn yr adroddiad. Roedd hi'n ddymunol nodi'r 39 sylw cadarnhaol ar gyfer DYMD rhwng y ddwy ysgol gydag ond 4 sylw negyddol.

PENDERFYNWYD:-

- (a) *derbyn a nodi'r adroddiad;*
- (b) *bod yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG yn ysgrifennu at yr ysgolion a arolygwyd yn eu llongyfarch ar y nodweddion da ac yn cynnig gwasanaeth yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG neu swyddogion eraill yr AALI o ran mynd i'r afael ag unrhyw ddiffygion neu faterion allweddol, a*
- (c) *gofyn i'r Awdurdod Addysg Lleol ddosbarthu'r llythyrau uchod.*

5. ADRODDIADAU MONITRO

(a) Adroddiad Monitro ac Arolwg Cefnogol ar Gonsortiw M Ysgolion Ysgol Uwchradd Glan Clwyd

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) ynghylch darparu Addysg Grefyddol yng Nghonsortiw M Ysgolion Glan Clwyd, a oedd yn cynnwys Ysgol y Llys, Ysgol Twm o'r Nant ac Ysgol Dewi Sant.

Yn dilyn ymweliadau gan yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG â phob un o'r ysgolion yn ystod tymor y gwanwyn, roedd adroddiad am yr ymweliad a materion a chanlyniadau wedi'i gytuno. Crynhodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG y nodweddion da, y diffygion a'r argymhellion ar gyfer pob ysgol a oedd wedi'u nodi o fewn yr adroddiad a rhoddodd grynodedb cyffredinol o'r consortiw cyfan. Gofynnwyd i'r aelodau nodi y byddai'r ymweliad monitro ar gyfer Ysgol Uwchradd Glan Clwyd yn cael ei wneud gan Ymgynghorydd o Cynnal a byddai adroddiad am yr ymweliad yn cael ei gyflwyno i CYSAG unwaith y byddai wedi'i dderbyn.

Tynnodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG sylw'r aelodau at y sylwadau cyffredinol, a oedd yn amlygu tri datganiad arfer da a rennir ar draws dwy ysgol gydag ond dau faes i'w datblygu yn gyffredin i ddwy ysgol. Roedd tri argymhelliad a oedd yn gyffredin i ddwy ysgol neu fwy, yn cynnwys cynnal yr arfer da presennol. Ni fu hi'n bosibl rhoi barn yn ystod yr ymweliadau ond roedd adroddiadau arolygu diweddar mewn dwy ysgol wedi barnu safonau yn y ddau Gyfnod Allweddol yn Radd 2. Mewn un ysgol barnwyd safonau yn Dda yn yr arolygiad yn 2003 yn y ddau Gyfnod Allweddol ac roedd y cydlynnydd pwnc wedi teimlo bod safonau'n cael eu cynnal.

Cymerodd yr aelodau y cyfle i godi cwestiynau gyda'r Arolygydd/Ymgynghorydd AG ynghylch ei ymweliadau ac eglurodd yntau ei rôl fel 'cyfaill beirniadol' yn asesu proses hunanwerthuso'r ysgolion. Roedd yn falch o roi gwybod nad oedd erioed

wedi cael profiad negyddol mewn ysgol yn Sir Ddinbych ac roedd fo'i hun ac ysgolion ill dau'n teimlo bod yr ymweliadau'n gadarnhaol a buddiol. Roedd adroddiadau'n cael eu cytuno gydag ysgolion a hefyd yn cynnwys cyfeiriad at drafodaethau ac at arsylwi gwersi na cheid adroddiad arnynt mewn cyfarfod cyhoeddus oherwydd natur broffesiynol yr wybodaeth dan sylw.

PENDERFYNWYD:-

- (a) *derbyn a nodi'r adroddiad;*
- (b) *anfon llythyrau i'r ysgolion dan sylw gyda chopi o'r adroddiad llawn fel y'i cyflwynwyd i CYSAG yn eu llongyfarch ar y nodweddion da ac yn cynnig gwasanaeth yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG o ran mynd i'r afael ag unrhyw ddiffygion, a*
- (c) *gofyn i'r Awdurdod Addysg Lleol ddosbarthu'r llythyrau uchod.*

(b) Darparu Addysg Grefyddol: Ysgolion Sy'n Weddill

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) ar sefyllfa AG a chydaddoli mewn ysgolion nad ymwelwyd â hwy fel rhan o'u consortiwm, a oedd yn cynnwys Ysgol Bryn Clwyd, Llandyrnog; Ysgol Trefnant; Ysgol Bro Elwern, Gwyddelwern; Ysgol Pentrecelyn; Ysgol Pant Pastynog; Ysgol Rhewl ac Ysgol Dyffryn Iâl.

Yn dilyn ymweliadau gan yr Arolygydd/Ymgynghorydd RE â phob un o'r ysgolion yn ystod tymor y gwanwyn, roedd adroddiad am y materion a'r canlyniadau wedi'i gytuno. Crynhodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG y nodweddion da, y meysydd i'w datblygu a'r argymhellion ar gyfer pob ysgol a oedd wedi'u nodi o fewn yr adroddiad a rhoddodd grynodedb cyffredinol o grŵp cyfan yr ysgolion hyn. Tynnwyd sylw'r aelodau at y sylwadau cyffredinol gyda phum nodwedd dda wedi'u rhestru a oedd yn gyffredin i bedair ysgol gyda nodweddion da eraill wedi'u rhestru ar gyfer ysgolion unigol. O ran meysydd i'w datblygu roedd dau wedi'u rhestru ar draws dwy ysgol gyda nifer o feysydd datblygu wedi'u clustnodi ar gyfer ysgolion unigol. Roedd hi'n ddiddorol nodi bod y meysydd unigol i'w datblygu eisoes wedi'u clustnodi gan ysgolion drwy'u proses hunanwerthuso, a gadarnhawyd gan ymweliadau'r Arolygydd/Ymgynghorydd AG, a oedd yn amlygu bod y broses fonitro yn gweithio'n effeithiol gydag ysgolion hefyd yn gwneud y barnau iawn ar ba gamau oedd eu hangen. Mewn perthynas â safonau roedd un ysgol wedi'i barnu'n Radd 2; roedd tair ysgol wedi'u barnu'n Radd 3 gyda'r ysgolion yn teimlo eu bod yn symud tuag at Radd 2 yn awr; yn yr arolygiad diwethaf roedd un ysgol wedi'i barnu'n foddhaol ac roedd yr ysgol yn hyderus bellach, o ystyried y newidiadau a weithredwyd, y byddai safonau'n cael eu barnu'n Radd 2. Teimlai'r Arolygydd/Ymgynghorydd AG ei fod wedi'i galonogi gan y gwaith sy'n cael ei wneud yn yr ysgolion hynny.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd cadarnhaodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG, ac eithrio'r ddwy Ysgol Gatholig y cyfeirir atynt yn yr adroddiad nesaf ar agenda heddiw, fod ymweliadau monitro holl ysgolion Sir Ddinbych wedi'u cwblhau bellach. Pwysleisiodd y Cynghorydd M.M. Jones y gwaith caled a wnaed gan yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG wrth ymgymryd â'r ymweliadau monitro ysgolion, a oedd wedi bod yn brofiad gwerthfawr a buddiol a holodd ynghylch prosesau monitro

mewn AG a chydaddoli mewn ysgolion yn y dyfodol. Cadarnhaodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG y byddai ei ffocws dros y flwyddyn academaidd nesaf ar ysgolion uwchradd. Roedd holl fater monitro yn cael ei ystyried gan Bennaeth Gwella Ysgolion ond at ei gilydd byddai'r prif ffocws ar Gyfnod Allweddol 4 ac ysgolion uwchradd. Teimlai'r Arolygydd/Ymgynghorydd AG y gall fod yn briodol ystyried dulliau gweithredu gwahanol dros y deuddeng mis nesaf ac awgrymodd y gallai fynd yn ôl at adroddiadau ysgolion unigol ac ysgrifennu at yr ysgolion dan sylw i gael gwybod sut oeddynt yn mynd i'r afael ag unrhyw ddiffygion neu faterion sy'n peri pryder a amlygwyd yn eu hadroddiadau. Os oedd materion yn dal i fod heb gael sylw neu fod meysydd newydd wedi'u clustnodi a oedd ag angen cymorth neu gefnogaeth yna gellid eu trin. Byddai'r dull gweithredu hwn yn sicrhau y byddai gwelliannau ysgolion yn cael eu targedu yn y dyfodol mewn perthynas â'r adroddiadau monitro heb yr angen am ymweliad monitro llawn. Cytunodd yr aelodau ei bod yn bwysig fod peirianwaith newydd ar gyfer targedu gwelliannau ysgolion yn cael ei ddatblygu.

PENDERFYNWYD:-

- (a) *derbyn a nodi'r adroddiad;*
- (b) *anfon llythyrau i'r ysgolion dan sylw gyda chopi o'r adroddiad llawn fel y'i cyflwynwyd i CYSAG yn eu llongyfarch ar y nodweddion da ac yn cynnig gwasanaeth yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG o ran mynd i'r afael ag unrhyw ddiffygion, a*
- (c) *gofyn i'r Awdurdod Addysg Lleol ddosbarthu'r llythyrau uchod.*

(c) Darparu Addysg Grefyddol: Crynodeb o Ymweliadau Monitro

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG adroddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) yn crynhoi'r ymweliadau monitro ag ysgolion hyd yn hyn. Atgoffwyd yr aelodau fod CYSAG, fel rhan o'i rôl fonitro, yn derbyn adroddiadau ar ymweliadau ag ysgolion gan yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG a chrynodeb o'r rheini ar gyfer y consortiwm. Roedd y broses honno wedi bod yn mynd ymlaen er 2004 ac roedd yr adroddiad yn rhoi crynodeb o'r holl ymweliadau monitro hyd yn hyn a oedd yn cynnwys pob ysgol ar wahân i ddwy.

Hysbyswyd yr aelodau yr ymwelwyd â 43 o'r 62 ysgol yn Sir Ddinbych (ac eithrio consortia Ysgolion Uwchradd Catholig y Santes Ffraid a'r Bendigaidd Edward Jones) yn ystod y cyfnod Hydref 2004 – Gwanwyn 2008 a dangoswyd y materion cronus a oedd yn codi yn y pedair agwedd a oedd wedi ymddangos yn adroddiadau'r consortiwm fel y'u cyflwynwyd i CYSAG. Tynnwyd sylw CYSAG at y nodweddion da, meysydd i'w datblygu, argymhellion a safonau fel y'u nodwyd o fewn yr adroddiad.

Pwysleisiodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG fod llawer o nodweddion da wedi'u clustnodi'n gyffredin ar draws nifer fawr o ysgolion gyda llawer wedi'u clustnodi mewn ysgolion unigol a oedd yn dangos bod llawer o waith da yn cael ei wneud o fewn ysgolion. Dim ond un maes i'w ddatblygu, yn ymwneud â gweithdrefnau asesu a chofnodi cyrhaeddiad, oedd wedi'i glustnodi mewn nifer o ysgolion. Serch hynny, nid oedd dim gofyn statudol i gofnodi cyrhaeddiad mewn AG. Roedd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG wedi trafod defnydd Deunyddiau Asesu Dewisol gydag ysgolion ac roeddynt mewn defnydd mewn llawer o ysgolion bellach. Roedd

meysydd cyffredin eraill i'w datblygu ar draws nifer lai o ysgolion. Roedd hi'n galonogol nodi bod dros hanner yr ysgolion wedi'u hargymell i gynnal yr arfer da mewn AG a/neu gydaddoli. Roedd llawer o argymhellion unigol ar gyfer ysgolion unigol. Ble oedd safonau wedi'u barnu ar draws 31 ysgol roedd y canlyniadau canlynol wedi'u darparu:-

- Gradd 1 – 16% (5 ysgol)
- Gradd 2 – 54% (17 ysgol)
- Gradd 3 – 25% (8 ysgol)
- Gradd 4 – 5% (1 ysgol)

Roedd y safonau'n dangos bod 95% wedi cyrraedd Gradd 3 (nodweddion da yn gorbwyso diffygion) ac uwch. Er yn sylweddoli bod yna faterion i fynd i'r afael â nhw roedd y safonau hefyd yn amlygu'r gwaith da sy'n cael ei wneud mewn ysgolion.

O ran asesu, roeddid wedi trefnu bod cyngor a chefnogaeth ar gael drwy'r Maes Llafur Cytûn a'r bwriad oedd ailgynhyrchu Deunyddiau Asesu Dewisol i sicrhau y gallai ysgolion wneud defnydd ohonynt. Roedd wedi'i awgrymu hefyd y gallai cofnodi cyrhaeddiad gael ei wneud yn ôl y Maes Llafur Cytûn ac roedd cyfeiriad wedi'i gynnwys o fewn y maes llafur newydd y gallai CYSAG ofyn i ysgolion roi adroddiad ar lefelau cyrhaeddiad ar ddiwedd y ddau Gyfnod Allweddol. Hysbyswyd yr aelodau hefyd fod APADGOS wrthi'n cynhyrchu canllawiau ac adnoddau a fyddai'n ddefnyddiol i ysgolion. I alluogi ysgolion i ymgynefino â'r Maes Llafur Cytûn newydd a chanllawiau sydd i ddod awgrymodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG fod ceisiadau gan CYSAG am adroddiadau ar lefelau cyrhaeddiad i'w gohirio o flwyddyn. Cytunodd yr aelodau â'r awgrym hwnnw.

Tra oedd yr adroddiad yn cael ei ystyried talodd y Cynghorydd G.A. Jones deyrnged i waith caled yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG a chynigiodd fod llythyr ffurfiol o ddiolch i'w anfon ato ar ran CYSAG. Cynigiodd y Cynghorydd Jones hefyd fod llythyrau llongyfarch i'w hanfon i'r pum ysgol a oedd wedi cyrraedd Gradd 1 yn eu harolygiadau.

PENDERFYNWYD:-

- (a) *derbyn a nodi'r adroddiad;*
- (b) *anfon llythyrau llongyfarch i'r ysgolion hynny sy'n cyrraedd Gradd 1 yn eu harolygiadau, a*
- (c) *anfon llythyr o ddiolch i'r Arolygydd/Ymgynghorydd AG yn cydnabod y gwaith gwerthfawr yr oedd wedi'i wneud.*

6. CYMDEITHAS CYSAGAU CYMRU

(a) Cofnodion y cyfarfod CCYSAGC diwethaf a gynhaliwyd yng Nghaerfyrddin ar 14eg Mawrth 2008

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG gofnodion y cyfarfod CCYSAGC a gynhaliwyd yng Nghaerfyrddin ar 14eg Mawrth 2008 (cylchlythyrwyd yn flaenorol) er gwybodaeth i'r aelodau. Cyfeiriodd at y cyflwyniad a dderbyniwyd oddi wrth Addysg Gristnogol ar y 'Prosiect Mynd i'r Afael â Materion Anodd' a oedd wedi'i rannu â'r

aelodau o'r blaen. Atgoffodd y Cadeirydd yr aelodau o'r arfer i'r Cadeirydd, Is-Gadeirydd a chyn-Gadeirydd CYSAG fod yn bresennol fel cynrychiolwyr yng nghyfarfodydd CCYSAGC yn ogystal â'r Ymgynghorydd.

PENDERFYNWYD derbyn a nodi cofnodion y cyfarfod o CCYSAGC ar 14eg Mawrth 2008.

(b) Enwebiadau ar gyfer y Pwyllgor Gwaith a diwygiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG fanylion yr enwebiadau ar gyfer y Pwyllgor Gwaith ynghyd â diwygiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad (a gylchlythyrwyd yn flaenorol) i'r aelodau eu hystyried.

Eglurodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG mai'r cyfarfod nesaf o CCYSAGC oedd y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol pan fyddai enwebiadau i'r Pwyllgor Gwaith yn cael eu hystyried. Gofynnodd am farn yr aelodau ar ethol enwebiadau penodol ac ar awdurdodi cynrychiolwyr CCYSAGC ym mater pleidleisio. Hysbyswyd yr aelodau mai dim ond un enwebiad oedd wedi'i dderbyn ar gyfer Is-Gadeirydd CCYSAGC oddi wrth y Cynghorydd Michael Gray, CYSAG Caerffili. Serch hynny, roedd tri enwebiad ar gyfer dwy swydd ar y Pwyllgor Gwaith. Wrth ystyried yr enwebedigion teimlai'r aelodau fod gan Vicky Thomas beth wmbredd o brofiad profedig ac y byddai Eirian Pierce, fel athrawes weithredol, hefyd yn werthfawr ar y Pwyllgor Gwaith. Felly cynigiwyd ac eiliwyd bod yr enwebedigion Vicky Thomas ac Eirian Pierce i fod yn ddewis Sir Ddinbych i'w hethol i'r Pwyllgor Gwaith.

Rhoddodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG adroddiad hefyd ar y diwygiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad o ran cyfansoddiad y Pwyllgor Gwaith ac eglurhad ynglŷn â phobl a wahoddir i gyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith gan y Cadeirydd. Roedd yr aelodau'n fodlon i'r newidiadau cyfansoddiadol gael eu cymeradwyo. Nododd y Cynghorydd G.A. Jones y byddai gan unrhyw aelodau o'r CYSAG yr oedd eu Cyngor neu AALI yn croesawu'r cyfarfod yr hawl, mewn cyfarfod o'r Gymdeithas, i fynychu'r cyfarfod fel sylwedyddion. Teimlai'r Cynghorydd Jones gan fod aelodau CYSAG ond yn cael y cyfle i fynychu cyfarfod bob chwe blynedd (pan oedd awdurdodau'n croesawu cyfarfod) y gallai gwahoddiad gael ei estyn hefyd i aelodau CYSAG ei awdurdodau cyfagos. Wedi trafodaeth bellach cytunwyd bod cynrychiolwyr CYSAG Sir Ddinbych i godi'r awgrym hwn yn y modd mwyaf priodol yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol.

PENDERFYNWYD:-

- (a) *awdurdodi cynrychiolwyr CYSAG i CCYSAGC i bleidleisio dros ethol Vicky Thomas ac Eirian Pierce i'r Pwyllgor Gwaith;*
- (b) *cefnogi'r diwygiadau arfaethedig i Gyfansoddiad CCYSAGC, a*
- (c) *gofyn i gynrychiolwyr CYSAG godi, yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol, fater gwahodd aelodau CYSAG awdurdodau cyfagos sy'n croesawu cyfarfodydd CCYSAGC i fod yn bresennol.*

(c) Llythyrau a dderbyniwyd oddi wrth y Gymdeithas

Cyflwynodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG llythyrau a dderbyniwyd oddi wrth y Gymdeithas ynghylch presenoldeb mewn cyfarfodydd ac wrth wneud cysylltiadau gyda Rhwydweithiau Dysgu 14 - 19 (copïau'n amgaeëdig).

Rhoddodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG wybod, er bod Sir Ddinbych bob amser â chynrychiolaeth dda mewn cyfarfodydd CCYSAGC, na ellid dweud yr un peth am awdurdodau eraill ac roedd presenoldeb gwael wedi'i godi fel mater yn y cyfarfod diwethaf. O ganlyniad roedd CCYSAGC wedi cytuno i ysgrifennu at bob CYSAG a gofyn i ymdrech gwirioneddol gael ei wneud i anfon cynrychiolwyr i'r cyfarfodydd a bod y llythyr i'w ddwyn at sylw aelodau CYSAG. Yn yr un cyfarfod roedd CCYSAGC wedi trafod AG yn y Cwricwlwm 14 - 19 hefyd ac wedi gofyn bod llythyr i'w anfon at CYSAGau gyda llythyr a all gael ei anfon ymlaen at eu Cydlynnydd Rhwydwaith 14 - 19 lleol. Teimlai aelodau CCYSAGC y byddai llythyr oddi wrth CCYSAGC at Gydlynwyr Rhwydwaith 14 - 19 yn annog deialog a pherthynas rhyngddyn nhw a CYSAGau yn berthnasol o ystyried y cyfrifoldeb am y Rhwydweithiau 14 - 19 o ran cwricwlwm yr ysgol a chyfrifoldeb statudol y CYSAGau am fonitro'r ddarpariaeth a chyflwyno AG o fewn ysgolion. Awgrymodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG hefyd efallai y dymuna CYSAG wahodd Cydlynnydd y Rhwydwaith 14 - 19 i'w cyfarfod nesaf i drafod prosesau.

PENDERFYNWYD:-

- (a) *derbyn a nodi'r llythyrau oddi wrth y Gymdeithas, a*
- (b) *anfon y llythyr oddi wrth CCYSAGC ymlaen i'r Rhwydwaith Dysgu 14 – 19 ynghyd â gwahoddiad i Gydlynnydd y Rhwydwaith 14 – 19 fynychu cyfarfod nesaf CYSAG.*

(ch) Cynhadledd Genedlaethol gydag APADGOS

Rhoddodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG ddiweddariad llafar i'r aelodau ynghylch y cynigion ar gyfer y Gynhadledd Genedlaethol a oedd i fod i'w chynnal ym mis Hydref 2008. Hysbyswyd yr aelodau y byddai gwahoddiadau i'r gynhadledd yn cael eu hanfon drwy APADGOS yr wythnos honno i bob ysgol anfon dau gynrychiolydd. Byddai gwahoddiadau'n cael eu hanfon hefyd i Golegau AB a chyrrff allweddol gyda diddordebau priodol yn cynnwys y Ddraig Ffyni. Pwrpas y gynhadledd oedd codi ymwybyddiaeth o beth allai AG Ôl-16 fod a'r buddion i'r disgyblion ac annog ysgolion i roi amser priodol i AG yn y cwricwlwm. Byddai cyswllt fideo rhwng y ddau fan cyfarfod yn Sir y Fflint a Chaerdydd yn cael ei ddefnyddio a chyflwyniadau'n cael eu traddodi o'r ddau fan, yn cynnwys araith cyweirnod gan y Gweinidog. Byddai pob cynrychiolydd yn derbyn copïau o adnoddau a baratowyd yn arbennig ar gyfer AG Ôl-16 ac amrywiaeth o ddeunyddiau defnyddiol ac ysgogol eraill.

PENDERFYNWYD *derbyn yr adroddiad llafar gan yr Arolygydd/Ymgynghorydd AG ynghylch cynigion ar gyfer y Gynhadledd Genedlaethol gydag APADGOS.*

7. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Atgoffodd y Cadeirydd yr aelodau fod cyfarfod nesaf CYSAG Sir Ddinbych wedi'i drefnu ar gyfer 10.00 a.m. ar ddydd Mawrth 7fed Hydref, 2008 yn Siambr y Cyngor,

Neuadd y Sir, Ffordd Wynnstay, Rhuthun. Rhoddodd yr Arolygydd/Ymgynghorydd wybod y gall y dyddiad gael ei newid yn anffodus a byddai'r aelodau'n cael gwybod y cyfle cyntaf posibl petai hynny'n digwydd.

Cyn terfyn y cyfarfod diolchodd y Cadeirydd i'r aelodau am eu presenoldeb a'u cyfraniadau at y drafodaeth ac fe'u gwahoddodd i gasglu copi o Newyddion AG a oedd ar gael i bob aelod o CYSAG. Roedd copïau o Lawlyfr CYSAG ar gael hefyd i'w casglu gan yr aelodau newydd. Cymerodd y Cadeirydd y cyfle hefyd i hysbysu'r aelodau y byddai Mrs. S. Collingbourne, Ysgrifennydd CCYSAGC yn gadael gyda hyn. Roedd hi'n falch o roi gwybod bod Tania Ap Siôn yn cymryd ei lle a dymunodd y gorau iddi yn y rôl honno. Yn olaf diolchodd y Cadeirydd i gyfieithydd y pwyllgor a Chlerc CYSAG am eu gwaith caled ac estynnwyd diolch arbennig hefyd i'r Arolygydd/Ymgynghorydd AG a chyflëwyd dymuniadau gorau iddo ar gyfer y daith i Uganda sydd ar ddod ganddo.

Daeth y cyfarfod i ben am 11.55 a.m.

Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)

Dyddiad y Cyfarfod:		Hydref 8 2008
Eitem Agenda:	3	Manylion yr Adroddiad
<u><i>Cefndir i'r Adroddiad:</i></u>		
Fe benderfynodd CYSAG rai blynyddoedd yn ôl i gychwyn proses o wahodd ysgolion i roi cyflwyniadau ar ddarpariaeth Addysg Grefyddol ac addoli cyfunol.		
<u><i>Pwrpas yr Adroddiad:</i></u>		
I aelodau ymgynghorol â darpariaeth Addysg Grefyddol ac addoli cyfunol yn Ysgol Gellifor, ac i ystyried materion ynglŷn ag Addysg Grefyddol ac addoli cyfunol a allai godi.		
<u><i>Argymhellion:</i></u>		
<ul style="list-style-type: none">▪ I dderbyn y cyflwyniad▪ I anfon llythyr o ddiolch at Brifathro'r ysgol yn cydnabod y cyflwyniad a roddwyd gan Mrs. Kate Dowell.		

Cyngor Sir Ddinbych
Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)

Dyddiad y Cyfarfod:	8 th October 2008
Eitem Agenda:	4 Manylion yr Eitem

Cefndir i'r Adroddiad:

Yng nghyfarfod diwethaf CYSAG cytunwyd y dylid blaenyrru'r llythyr gan Gymdeithas Cymru o CYSAG am ffurfio cysylltiadau gyda Rhwydweithiau Dysgu 14 - 19 at Gydlynedd y Rhwydwaith Dysgu yn Sir Ddinbych, ynghyd â gwahoddiad i wneud cyflwyniad i CYSAG.

Pwrpas yr Adroddiad:

I aelodau ddod yn hyddysg â chylch gorchwyl a gweithdrefnau'r Rhwydwaith Dysgu 14 – 19 a fforio gyda'r Cydlynedd, ffyrdd y gall CYSAG weithio mewn cysylltiad â'r Rhwydwaith o ran darpariaeth Addysg Grefyddol.

Argymhellion:

- I dderbyn y cyflwyniad.
- I ystyried ffyrdd posibl y gall y Rhwydwaith a CYSAG weithio gyda'i gilydd.
- I gytuno ar brotocol rhwng y ddau gorff.

Cyngor Sir Ddinbych
Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)

Dyddiad y Cyfarfod:	8 th October 2008
---------------------	------------------------------

Eitem Agenda:	5	Manylion yr Eitem
------------------	---	-------------------

Cefndir i'r Adroddiad:

Mae'n ofyniad statudol ar CYSAG i gynhyrchu Adroddiad Blynyddol o'i waith, a bod yn rhaid i'r Adroddiad Blynyddol hwn fod ar gael i APADGOS erbyn Rhagfyr 31.

Pwrpas yr Adroddiad:

I nodi a chofnodi gwaith CYSAG am y flwyddyn o Fedi 2007 – Gorffennaf 2008

Argymhellion:

- I gymeradwyo'r adroddiad, yn amodol ar unrhyw ddiwygiadau, fel cofnod cywir.
- I ofyn am i'r Awdurdod Addysg Lleol gyfieithu'r adroddiad i'r Gymraeg, ei brintio a'i ddosbarthu i bob ysgol a choleg yn Sir Ddinbych, a derbynwyr eraill fel sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith ac fel y'u nodir yn yr adroddiad.

Agenda Item No. 5

Annual Report

of

**Denbighshire
Standing Advisory Council
for Religious Education**

2007 – 2008

CONTENTS

	Page No:
1. Executive Summary	2 - 3
2. Advice given to the LEA:	4 – 15
a) Religious Education and the Agreed Syllabus	4 – 8
b) Methods of teaching, choice of teaching materials and provision of Initial Teacher Training	8 – 10
c) Collective Worship	10 – 15
3. Other Matters:	15 – 16
a) Local matters	15
b) National matters:	15 – 16
i. Estyn	15
ii. DELLS	16
iii. WASACRE	16
iv. Complaints	16
4. Appendices:	17 – 27
a) Composition of SACRE	17 – 18
b) Number and dates of meetings	18
c) Organisations receiving the report	18
d) Focused evidence: statistics	19 - 27

Executive Summary

<i>Topics/Issues:</i>	<i>Advice given:</i>	<i>Implemented By LEA:</i>
RE: Agreed Syllabus	The LEA and Agreed Syllabus Conference adopt – with some additions and clarifications - the National Exemplar Framework for RE as the new Denbighshire Agreed Syllabus; the LEA support the setting up of a Joint Working Group to produce additional guidance and support for the new Agreed Syllabus and distribute this guidance to schools	✓ ✓ ✓
RE: Standards	Following consideration of Inspection Reports, schools be sent letters congratulating good features and offering the services of the Inspector/Adviser or School Improvement Officers in addressing issues; following consideration of Supportive Review Visits, schools be sent letters congratulating their good features and offering the services of the Inspector/Adviser RE or School Improvement Officers in addressing any areas for development; ; the LEA consider a replacement model for the Supportive Review visits that have taken place over the last few years.	✓ ✓ ✓
RE: Methods of Teaching	The additional guidance and support for the new Agreed Syllabus to include guidance on teaching and learning; advice on methodology included in INSET sessions for the new Agreed Syllabus, and in visits to schools by the Inspector/Adviser RE.	✓ ✓
RE: Choice of Teaching Materials	No formal guidance, but the additional support and guidance for the new Agreed Syllabus includes reference to some teaching materials; the LEA distribute the CD arising from the GTCW Network Group and from the RE Quest website; INSET sessions on the new Agreed Syllabus included a wide range of resources for teachers to peruse and evaluate.	✓ ✓ ✓
RE: Provision of ITT	No visits possible this year; Survey of schools re ITT provision to be updated and copies sent to all relevant colleges.	✓

Collective Worship	Following consideration of Inspection Reports, letters be sent to schools congratulating them for the good features and offering the services of the Inspector/Adviser RE or School Improvement Officers to address any issues; following the Supportive Review Visit reports, letter be sent to schools congratulating them on the good features and offering the services of the Inspector/Adviser RE or School Improvement Officers to address any areas for development; the LEA distribute the Spiritual Development in the School and Curriculum to every teacher in the schools of the LEA.	✓ ✓ ✓
Other Matters: Local	Schools inform Governors of the new Agreed Syllabus and its requirements; SACRE members have reasonable contact with schools.	✓
Other Matters: National	Members receive regular updates of Estyn Inspection Reports or documents relating to RE and Collective Worship; Members be informed about developments and initiatives undertaken by DCELLS; the SACRE maintain its membership of WASACRE and that representatives attend and report back on the meetings of the association.	✓ ✓ ✓
Complaints	No complaints received.	

The Annual Report.

2. Advice given to the LEA

a) Religious Education

i. The Agreed Syllabus

Following the national consultations and joint discussions and presentations given to the joint meetings with two other local SACREs, the Denbighshire SACRE and Agreed Syllabus Conference agreed to adopt the National Exemplar Framework for Religious Education for 3 – 19 year olds as the Agreed Syllabus for Denbighshire, with some additions and clarifications.

The SACRE had requested the LEA to support a Joint Working Group with the two other local SACREs to produce additional guidance to schools on the implementation and planning for the new Agreed Syllabus. The SACRE was delighted that the LEA agreed, and were especially delighted with the very comprehensive and helpful guidance produced by the group, and printed and distributed to all schools.

SACRE's support in raising standards in RE is carried out through a monitoring programme of Supportive Review Visits by the Inspector/Adviser. During this year the cycle of visits was completed, and members received the final reports (with the exception of some outstanding reports on Roman Catholic schools which the Diocese had not been able to provide to the SACRE), including a summary of the common issues raised through the process.

It was agreed that the Inspector/Advisor would discuss the future focus for raising standards with the newly appointed Head of School Improvement.

There has been no evaluation of the effectiveness of the Agreed Syllabus in view of the changes taking place, and that there is now a new Agreed Syllabus in place, to be implemented in a phased cycle from September 2008.

In terms of evaluation the effectiveness of the support and guidance for the Agreed Syllabus, no evaluations have taken place in view of the fact that a new Agreed Syllabus and guidance document were being issued to schools.

Standards

Examination results

The SACRE received details of the examination results for 2007. Members were very disappointed that all results, except one, were once again below national levels, despite improvements in some, and equal results to the previous year in others. The results for GCSE Short Course Religious Studies were also disappointing in that they lay below national figures and had dropped from the previous year too.

Much discussion had taken place on the results and on the effect of the letters from SACRE to schools concerning their results. Members were made aware of the difficulties and dilemmas facing schools, and the process of offering examination courses for students. A number of strategies were discussed, and the Inspector/Adviser was directed to discuss the issue with the newly appointed Head of School Improvement, with a view to working with the schools in the next academic year.

Inspection Reports

The reports of RE in five schools were analysed during the year. The results in terms of standards were as follows:

Key Stage	Grade 1	Grade 2	Grade 3	Grade 4	Grade 5
KS 1	0	4	0	0	0
KS 2	0	5	0	0	0
KS 3	0	0	0	0	0
KS 4	0	0	0	0	0
Post 16	0	0	0	0	0

In analysing these reports, the good features that were identified in the reports for two or more schools were:

<i>Good Features identified in Inspection Reports:</i>	<i>No. of schools:</i>
Knowledge/ Understanding of Christianity	5
Knowledge/Understanding/Inclusion of religions other than Christianity	5
Knowledge /Understanding of religious concepts / themes	5
Standards of achievement	5
Knowledge / Understanding of the Bible/Bible stories	4
Composing of / Writing own prayers	2
Knowledge / Awareness of famous lives	2
No shortcomings	2
Quality / Variety / Sufficiency of written work	2

All other good features were for individual schools, and were as follows:

- Visits to local churches / chapels / places of worship
- Familiarity with technical terms / vocabulary
- Aware of the impact on belief
- Understanding / Awareness of the need for caring / sharing
- Opportunities / ability to express own ideas / views
- Use of ICT in RE
- Compliance with statutory requirements for RE/Agreed Syllabus

All areas of concerns raised in the reports were for individual schools:

- Knowledge / Understanding of Christianity
- Knowledge / Understanding / Inclusion of religions other than Christianity
- Ability to ask questions to develop understanding
- Awareness of questions arising from everyday experiences
- Spiritual dimension of work

As has been the long established process, schools were written to after their Inspection Report was considered by SACRE, and commended for their good features, offered assistance in any shortcomings, and advised to consider themselves in relation to the shortcomings

identified in all of the reports in that session. Schools have found this process to be valuable and helpful.

Supportive Review Visits

Members received the report on the Glan Clwyd Consortium of schools, and on a group of schools that had been omitted from previous consortium reports. The analysis of the good features, shortcomings and recommendations was discussed, and members noted that the visits had been valued by the schools, as well as informing SACRE of standards and provision in the schools. As had become a standard practice, letters were sent to all schools congratulating good features identified, and offering the services of the Inspector/Adviser or other School Improvement Officers in addressing any areas for development.

As these reports brought the whole cycle of Supportive Review Reports to an end, members considered the overall comments in terms of standards, good features identified, and the areas for development.

The table below indicates the information about standards in the Supportive Review visits (*):

<i>Standards as recorded in Supportive Review Visits: (#)</i>	<i>No of schools:</i>
Grade 1 (Good with outstanding features)	5 schools
Grade 2 (Good features and no important shortcomings)	17 schools
Grade 3 (Good features outweigh shortcomings)	8 schools
Grade 4 (Some good features, but shortcomings in important areas)	1 school
Grade 5 (Many shortcomings)	0 schools
No judgement made	12 schools

(* Some of the Standards were based on recent Estyn Inspections; where the old Inspection Framework grades were used they have been converted into the new (#) It was not always possible to make a judgement on standards during a visit

The table below shows the most common good features in more than sixteen schools:

<i>Most common good features in all Supportive Review visits:</i>	<i>No. of schools</i>
A good range of teaching and learning activities and approaches	20 schools
Clear and effective monitoring procedures	19 schools
Links with the local faith community	19 schools
Clear and comprehensive schemes of work	17 schools

In terms of the most common areas for development, the table below shows the areas that were common to more than seven schools:

<i>Most common areas for development in all Supportive Review visits:</i>	<i>No of schools:</i>
Assessment procedures and recording of achievement	11 schools
Opportunities for pupils to offer personal responses to the work in RE and give their own ideas	7 schools

The recommendations usually followed closely the areas for development, but the table below indicates those recommendations common to more than seven schools:

<i>Most common recommendations in all Supportive Review visits:</i>	<i>No of schools:</i>
Maintain the good practice in RE and/or collective worship	24 schools
Carry out/develop or implement the planned review to the scheme of work in view of the revised school curriculum	14 schools
Develop assessment and recording procedures for RE	7 schools

The SACRE directed the Inspector/Adviser to discuss the focus for future work with schools with the newly appointed Head of School Improvement.

b. Methods of teaching

The SACRE and the LEA had provided comprehensive documents and materials in support of the new Agreed Syllabus, which contained advice on methods of teaching and delivery of RE.

In addition, advice on teaching methods is contained in the visits to schools of the Inspector/Adviser, for planned support or for school based INSET sessions.

INSET sessions had been conducted as part of the BSF criteria on addressing the revised school curriculum. These sessions had been well attended and found useful and informative by schools.

In terms of judging the impact of the advice and support given about teaching methods, the SACRE has not undertaken any formal evaluations, but the responses from schools, have shown that the support is valued and found to be of benefit.

SACRE also has presentations made from teachers at each meeting. During the year, a presentation from a Secondary RE Department had been received. Plans to continue this procedure in the future are in place.

Choosing teaching resources

The SACRE has not formally advised schools in the matter of purchasing teaching resources, deeming this to be a matter for the schools themselves. However, through the visits of the Inspector/Adviser – for planned support, and for school based INSET sessions – advice is given. Additionally, specific requests are made to the Inspector/Adviser for advice on teaching resources.

As part of the INSET sessions concerning the new Agreed Syllabus, a full range of resources for teaching and learning had been provided for teachers to peruse as part of the day, and attention was drawn to some specific resources as being especially valuable. Together with the Comprehensive Guide for RE distributed to all schools along with the new Agreed Syllabus, schools had received a five CD pack on

Christianity, as produced by RE Quest, together with a CD entitled "RE and ICT: Some Ideas (2)" produced as a result of a GTCW Network Group.

Provision of Initial Teacher Training

It had not been possible during the year to make a visit to or receive a visit from an Initial Teacher Training Institute, but it is hoped that this process can be continued in the next academic year.

However, members did received the updated results of the Survey into ITT conducted through the schools of the LEA, and a copy of the overall report was sent to all the colleges concerned.

c) Collective Worship

Monitoring provision

Inspection Reports

As part of the process of monitoring, Estyn Inspection Reports are analysed in terms of collective worship, spiritual, moral, social and cultural development (SMSC), and aspects of Key Question 3. These are compiled and noted by SACRE. Letters are sent to schools following the consideration of them in SACRE, commending good practice and offering support as may be necessary.

Over the year seven schools' inspection reports were analysed. Judgements on provision for SMSC were not always stated, but the pattern that emerged was as indicated in the table below.

Outstanding (Grade 1)	Good - no shortcomings (Grade 2)	Good (Grade 3)	Well / Effectively Promoted	Poor/ Un- satisfactory	No Judgement Made
2	4	1	0	0	0

The good features identified in schools were numerous, and the table below indicates those that were made on two or more schools.

<i>Good features of SMSC identified in Inspection Reports</i>	<i>No of schools</i>
Provision for SMSC Development	7
Curriculum Cymreig / The Welsh Dimension	7
Pupil progress / gaining in confidence / skills	7
Extra-curricular activities / development	6
Awareness / Promotion of sustainable development	6
Observance / promotion of values / good manners / respect	5
Charities and good causes	5
Links with / Involvement in the local community	5
Knowledge / Understanding / Awareness of other cultures or traditions	4
Moral (and social) development / provision	4
Programme for / Impact of PSE provision	4
Global citizenship / World education / International links	4
Educational visits / Visitors	4
Spiritual development	3
Aims / general ethos	3
Contribution of collective worship to SMSC development	3
Equal opportunities	2
Healthy awareness / Healthy schools initiatives	2
Equal opportunities	2
Quality of acts of collective worship	2
Social development / interaction / interpersonal skills	2
Opportunities for collaboration / co-operation	2
Policy on racism / promotion of racial harmony	2
Cultural development	2
Work of the school council	2

All other good features were for individual schools:

- Opportunities to reflect
- Staff / adults as role models
- Opportunities to obtain information / consider values and beliefs
- Responsibility for own learning
- Pupil contributions to acts of collective worship
- Knowledge and understanding of right and wrong
- Compliance with statutory requirements for collective worship
- Character of acts of collective worship
- Contribution of RE to SMSC development

All areas of concern were for individual schools:

- Ability to ask questions to develop understanding
- Awareness of questions arising from everyday experiences
- Spiritual dimension of work
- Knowledge / understanding /awareness of other cultures or traditions
- Pupil progress / gaining in confidence / skills
- Global citizenship / world education / international links
- Work of the School Council

As with RE, the letter sent to schools following the consideration of their Inspection Report, commends the good practice in terms of SMSC provision and collective worship, offers help to schools in terms of areas of concern or shortcomings, and suggests schools also consider their position in relation to the issues of concern raised in all the reports of that session. Schools have found this procedure to be valuable and helpful.

Supportive Review Visits

As part of SACRE's monitoring programme, reports on visits to the schools in one High School consortium and reports on visits to schools outstanding from their own consortia, nine schools in total, were received

and discussed. It was not always possible to make comments or judgements about collective worship provision.

The good features identified in these nine schools were as follows:

<i>Good Features identified in Supportive Review Reports</i>	<i>No. of schools</i>
Developing links with the local faith community	5
Overall provision for collective worship	4

In terms of the areas for development, the table below indicates the aspects noted in more than two schools:

<i>Areas of development noted in Supportive Review Reports:</i>	<i>No of schools:</i>
The need to include more of the local faith community in Re and collective worship and make greater use of visitors from the faith traditions	2

The other areas for development were for individual schools, and were as follows:

- *Ensure compliance with statutory requirement for daily collective worship
- *School identified this aspect as an area for development

The Recommendations made naturally reflect the areas for development identified, although it has been encouraging to members that there was plenty of good practice to commend and to recommend should continue.

The recommendations that were made for more than two schools were as follows:

<i>Recommendations in Supportive Review Reports</i>	<i>No. of schools</i>
Maintain the good practice identified	6
Carry out the addressing of the areas for development contained in the subject self-evaluation document	3

All other recommendations were for individual schools:

- Ensure all pupils experience a daily act of collective worship
- Carry out the proposed strengthening and development of the links with the local faith community for both RE and collective worship.
- Consider ways to enhance the 'special-ness' of collective worship

Again, in line with the process over Inspection Reports, schools are written to once their Supportive Review has been discussed in SACRE, and are given a copy of the whole consortium report. The letter accompanying the report congratulates the school for its good features, and offers support for areas of development. Schools have found this process both informative and valuable, and there has been much sharing of good practice through it.

Guidance Documents

Guidance had been given previously on collective worship, and schools were reminded from time to time of the existence of the guidance. As staff move schools and new staff are appointed, they are made aware of this guidance. In addition, the booklet, *Spiritual Development in the School and the Classroom*, as prepared by Conwy SACRE, had been printed (with Conwy LEA and SACRE's permission) and distributed to all Denbighshire schools.

Resources recommended

The guidance documents referred to above contain references to resources valued and recommended or evaluated by serving teachers. Additional advice is offered by the Inspector/Adviser through visits to schools, whether for the Supportive Review monitoring visits, planned support visits, or specific school based INSET sessions. In addition, advice is offered in response to specific requests. Also, schools are informed of resources through the RE News that is distributed to all schools, and have access to the Welsh National Centre for RE resources at Bangor University.

INSET for Collective Worship

No courses have been provided as a result of the criteria for the Better Schools Funding not enabling such courses to be funded.

Evaluation of the effectiveness of guidance

No formal evaluation of the original guidance material has been undertaken, but responses from schools to the materials, and comments offered through school visits have indicated how much the schools have valued the materials, and used them in planning and enhancing their provision. Evaluation of the Spiritual Development in the School and the Curriculum book has not taken place as it has only just gone to schools; and evaluation of it will take place in the future.

Determinations

There were no applications for a determination made to SACRE.

3) Other Matters

a) Local

(i) Governor Training – following the distribution of the new Agreed Syllabus it is expected that schools will inform their Governors,

and that the LEA training programme will include appropriate references to the revised school curriculum.

(ii) SACRE members visiting the school – Most members of SACRE were regularly connected or involved with schools.

b) National

(i) Estyn:

Inspection Reports on schools were received and analysed, as reported.

(ii) DCELLS:

The SACRE has been informed of developments and initiatives undertaken by or through the Department for Children, Education, Lifelong Learning and Skills. Members were appreciative of the efforts and support for RE shown by the Department.

(iii) WASACRE

Members of SACRE and the LEA were represented at all the meetings of WASACRE, and received some of the presentations that had been made. SACRE continued to receive reports from representatives attending the meetings of the Association, and also receiving of minutes and papers from WASACRE. The planned conference on Post 16 RE, scheduled for October 2008, was welcomed by members, and it was hoped that all the secondary schools in Denbighshire would be represented and take the opportunity to received the valuable resources being provided by WASACRE and DCELLS.

(iv) Complaints

No complaints were received by the SACRE

4. Appendices:

a) Composition of SACRE

Representing Religious Denominations:

Church in Wales

Terry Bryer
Sylvia Harris

Roman Catholic

Mary Ludenbach
Nomination awaited

Baptist Union

Nomination awaited (Welsh)
Nomination awaited (English)

Presbyterian

Rev. Brian H Jones (Welsh)
Mary Colbert (English)

Methodist

Heulwen Ellis

United Reformed

Michael Hatch

Union of Welsh Independents

B Wyn Evans

Religious Society of Friends

R Elms

Salvation Army

Captain Angela Tucker

Evangelical Movement Wales

Rev. Philip J Collinson

Representing Teacher Associations:

Secondary Headteacher

Roger Hayward

Junior Headteacher

Nomination awaited

Secondary RE Specialists

Cate Harmsworth

Infant Headteacher

Linda Lineker

Special School Teachers

Isobel Barros-Curtis

Junior Classroom Teacher

Maxine Bradshaw

Infant Classroom Teacher

Mairwenna Lloyd

Representing Denbighshire County Council

Councillor D Owens (until May 08)

Councillor M M Jones

Councillor N Hugh-Jones (until May 08)

Councillor G J Pickering (until May 08)

Councillor J A Davies (from May 08)

Councillor K N Hawkins (until May 08)

Councillor G C Evans

Councillor C L Hughes

Councillor G A Jones

Councillor J Yorke (From May 08)

Co-opted Members

Welsh National Centre for RE:

Rev. Professor Leslie J Francis

REMW:

Nomination awaited

b) Number and dates of meetings

12 November 2007

4 February 2008

18 June 2008

c) Organisations receiving the report

DCELLS

All schools and colleges of the LEA

The Welsh National Centre for RE

All LEAs in Wales

Diocese of St Asaph

Diocese of Bangor

Diocese of Wrexham

Trinity College Carmarthen

Evangelical Alliance

WASACRE

d) Focussed evidence: Statistics

Ysgolion Sir Ddinbych **Tabl 1**
Denbighshire Schools – Table 1

CANLYNIADAU TAGAU 2007: PAWB – ASTUDIAETHAU CREFYDDOL
GCSE RESULTS 2007: ALL – RELIGIOUS STUDIES

<i>Ysgolion</i> Schools	<i>Cyfanswm/</i> Totals	<i>%</i> Carfan Cohort	A*	%	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	F	%	G	%	U	%	% A* - C	% A* - G
<i>Dinbych</i> Denbigh	31	16.3	1	3.2	2	6.5	4	12.9	7	22.6	5	16.1	6	19.4	1	3.2	3	9.7	2	6.5	45.2	93.5
Glan Clwyd	14	10.5	0	0.0	0	0.0	5	35.7	3	21.4	3	21.4	1	7.1	2	14.3	0	0.0	0	0.0	57.1	100
Prestatyn	157	51.8	20	12.7	28	17.8	44	28.0	33	21.0	16	10.2	7	4.5	2	1.3	4	2.5	3	1.9	79.6	98.1
Dinas Bran	4	1.9	0	0.0	1	25.0	2	50.0	0	0.0	1	25.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	75.0	100
Brynhyfryd	3	1.5	0	0.0	2	66.7	1	33.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100
<i>Y Rhyl/Rhyl</i>	4	1.7	1	25.0	0	0.0	1	25.0	1	25.0	1	25.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	75.0	100
<i>Ben Ed</i> <i>Jones/Bl. Ed</i> Jones	50	0.5	1	2.0	4	8.0	2	4.0	9	18.0	12	24.0	11	22.0	5	10.0	5	10.0	1	2.0	32.0	98.0
<i>Santes Ffraid/</i> St Brigids	48	92.3	9	18.8	23	47.9	11	22.9	4	8.3	1	2.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	97.9	100
<i>Cyfanswm AALL/</i> LEA Totals	311		32	10.3	60	19.3	70	22.5	57	18.3	39	12.6	25	8.0	10	3.2	12	3.9	6	1.9	70.4	98.1
<i>Cronnol/</i> Cumulative	311		32	10.3	92	29.6	162	52.1	219	70.4	258	83.0	283	91.0	293	94.2	305	98.1	311	100	70.4	98.1
<i>Holl Cymru</i> <i>All Wales</i>	7707		872	11.3	2232	29.0	3950	51.3	5483	71.1	6390	82.9	7022	91.1	7398	96.0	7601	98.6	7707	100	71.1	98.6

Ysgolion Sir Ddinbych – TABL 2
Denbighshire Schools – Table 2

CANLYNIADAU TGAU 2007 BECHGYN – ASTUDIAETHAU CREFYDDOL
GCSE RESULTS 2007 BOYS – RELIGIOUS STUDIES

Ysgolion/ Schools	Cyfanswm Totals	% Cohort/ Cydran	A*	%	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	F	%	G	%	U	%	% A* - C	% A* - G
<i>Dinbych Denbigh</i>	14	13.3	1	7.1	1	7.1	2	14.3	2	14.3	1	7.1	4	28.6	0	0.0	2	14.3	1	7.1	42.9	92.9
Glan Clwyd	1	1.6	0	0.0	0	0.0	1	100	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100
Prestatyn	98	61.2	12	12.2	17	17.3	22	22.4	23	23.5	14	14.3	4	4.1	1	1.0	3	3.1	2	2.0	75.5	98.0
Dinas Bran	1	0.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	100	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0.0	100
Brynhyfryd	1	1.0	0	0.0	1	100	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100
<i>Y Rhyl/Rhyl</i>	3	2.4	1	33.3	0	0.0	1	33.3	1	33.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100
<i>Ben Ed Jones/Bl.Ed Jones</i>	23	47.9	1	4.3	3	13.0	1	4.3	4	17.4	5	21.7	4	17.4	3	13.0	1	4.3	1	4.3	39.1	95.7
<i>Santes Fraid St Brigids</i>	0																					
<i>Cyfanswm AALL/ LEA Totals</i>	141		15	10.6	22	15.6	27	19.2	30	21.3	21	14.9	12	8.5	4	2.8	6	4.3	4	2.8	66.7	97.2
<i>Cronnol Cumulative</i>	141		15	10.6	37	26.2	64	45.4	94	66.7	115	81.6	127	90.1	131	92.9	137	97.2	141	100	66.7	97.2
<i>Holl Cymru All Wales</i>	2890		246	8.5	665	23.0	1254	43.4	1868	64.6	2273	78.7	2557	88.5	2736	94.7	2834	98.1	2890	100	64.6	98.1

Ysgolion Sir Ddinbych TABL 3
Denbighshire Schools TABLE 3

CANLYNIADAU TGAU 2007 MERCHED – ASTUDIAETHAU CREFYDDOL
GCSE RESULTS 2007: GIRLS – RELIGIOUS STUDIES

<i>Ysgolion/ Schools</i>	<i>Cyfan swm/ Totals</i>	<i>% Cydran Cohort</i>	<i>A*</i>	<i>%</i>	<i>A</i>	<i>%</i>	<i>B</i>	<i>%</i>	<i>C</i>	<i>%</i>	<i>D</i>	<i>%</i>	<i>E</i>	<i>%</i>	<i>F</i>	<i>%</i>	<i>G</i>	<i>%</i>	<i>U</i>	<i>%</i>	<i>% A* - C</i>	<i>% A* - G</i>	
<i>Ddinbych</i>																							
Denbigh	17	20.0	0	0.0	1	5.9	2	11.8	5	29.4	4	23.5	2	11.8	1	5.9	1	5.9	1	5.9	47.1	94.1	
Glan Clwyd	13	18.5	0	0.0	0	0.0	4	30.8	3	23.0	3	23.1	1	7.6	2	15.4	0	0.0	0	0.0	53.8	100	
Prestatyn	59	41.2	8	13.6	11	18.6	22	37.3	10	16.9	2	3.4	3	5.1	1	1.7	1	1.7	1	1.7	86.4	98.3	
Dinas Bran	3	3.5	0	0.0	1	33.3	2	66.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100	
Brynhyfryd	2	1.8	0	0.0	1	50.0	1	50.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100	
<i>Y Rbyl/ Rhyl</i>	1	0.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	100	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0.0	100	
<i>Ben Ed</i>																							
Jones/Bl. Ed Jones	27	52.9	0	0.0	1	3.7	1	3.7	5	18.5	7	25.9	7	25.9	2	7.4	4	14.8	0	0.0	25.9	100	
<i>Santes Ffraid/</i> St Brigids	48	92.3	9	18.8	23	47.9	11	22.9	4	8.3	1	2.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	97.9	100	
<i>Cyfanswm</i> AALL																							
LEA Totals	170		17	10.0	38	22.4	43	25.2	27	15.9	18	10.6	13	7.7	6	3.5	6	3.5	2	1.2	73.5	98.8	
<i>Cronmol</i> Cumulative	170		17	10.0	55	32.4	98	57.6	125	73.5	143	84.1	156	91.8	162	95.3	168	98.8	170	100	73.5	98.8	
<i>Holl Cymru</i> All Wales	4817		626	13.0	1567	32.5	2696	56.0	3615	75.0	4117	85.5	4465	92.7	4662	96.8	4767	99.0	4817	100	75.0	99.0	

Ysgolion Sir Ddinbych – Tabl 4
Denbighshire Schools – Table 4

CANLYDIADAU TGAU 2007 PAWB – ASTUDIAETHAU GREFYDDOL: CWRS BYR
GCSE RESULTS 2007: ALL – RELIGIOUS EDUCATION SHORT COURSE

<i>Ysgolion/ Schools</i>	<i>Cyfanswm/ Totals</i>	<i>% Cydran Cohort</i>	A*	%	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	F	%	G	%	U	%	% A* - C	% A* - G
<i>Dinbych Denbigh</i>	83	43.7	2	2.4	4	4.8	21	25.3	16	19.3	12	14.5	9	10.8	8	9.6	7	8.4	4	4.8	51.8	95.2
Glan Clwyd	15	11.2	0	0.0	1	6.7	4	26.7	3	20.0	2	13.3	4	26.7	0	0.0	1	6.7	0	0.0	53.3	100
Prestatyn	14	4.6	1	7.1	1	7.1	2	14.3	0	0.0	2	14.3	0	0.0	1	7.1	4	28.6	3	21.4	28.6	78.6
Dinas Bran	94	44.1	4	4.3	10	10.6	19	20.2	24	25.5	22	23.4	10	10.6	2	2.1	1	1.1	2	2.1	60.6	97.9
Brynhyfryd	0																					
<i>Y Rhyl/Rhyl</i>	185	78.7	1	0.5	2	1.1	9	4.9	32	17.3	28	15.1	38	20.5	24	13.0	24	13.0	27	14.6	23.8	85.4
<i>Ben Ed Jones/Bl. Ed Jones</i>	33	33.3	0	0.0	0	0.0	1	3.0	1	3.0	3	9.1	4	12.1	6	18.2	6	18.2	12	36.4	6.1	63.6
<i>Santes Ffraid/ St Brigids</i>	53		10	18.9	17	32.1	17	32.1	3	5.7	4	7.5	1	1.9	0	0.0	0	0.0	1	1.9	88.7	98.1
<i>Cyfanswm AALI LEA Totals</i>	477		18	3.8	35	7.3	73	15.3	79	16.6	73	15.3	6.6	13.8	41	8.6	43	9.0	49	10.3	43.0	89.7
<i>Cronnol/ Cumulative</i>	477		18	3.8	53	11.1	126	26.4	205	43.0	278	58.3	344	72.1	385	80.7	428	89.7	477	100	43.0	89.7
<i>Holl Cymru All Wales</i>	15397		1092	7.1	3075	20.0	5965	38.7	9055	58.8	11089	72.0	12750	82.8	13892	90.2	14695	95.4	15397	100	58.8	95.4

Ysgolion Sir Ddinbych – Tabl 5 CANLYDIADAU TGAU 2007 BECHGYN – ASTUDIAETHAU GREFYDDOL: CWRS BYR
Denbighshire Schools – Table 5 GCSE RESULTS 2007: BOYS RELIGIOUS EDUCATION SHORT COURSE

<i>Ysgolion Schools</i>	<i>Cyfan swm Totals</i>	<i>% Cydran Cohort</i>	A*	%	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	F	%	G	%	U	%	% A* - C	% A* - G
<i>Dinbych Denbigh</i>	37	35.2	2	5.4	0	0.0	9	24.3	4	10.8	6	16.2	5	13.5	6	16.2	3	8.1	2	5.4	40.5	94.6
<i>Glan Clwyd</i>	2	3.1	0	0.0	0	0.0	1	50.0	0	0.0	0	0.0	1	50.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	50.0	100
<i>Prestatyn</i>	7	4.4	0	0.0	1	14.3	0	0.0	0	0.0	1	14.3	0	0.0	0	0.0	3	42.9	2	28.6	14.3	71.4
<i>Dinas Bran</i>	44	35.2	1	2.3	3	6.8	12	27.3	12	27.3	11	25.0	3	6.8	0	0.0	1	2.3	1	2.3	63.6	97.7
<i>Brynhyfryd</i>	0																					
<i>Y Rhyl/Rhyl</i>	89	71.7	1	1.1	0	0.0	3	3.4	10	11.2	12	13.5	19	21.3	13	14.6	14	15.7	17	19.1	15.7	80.9
<i>Ben Ed Jones/Bl. Ed Jones</i>	14	29.1	0	0.0	0	0.0	1	7.1	0	0.0	1	7.1	3	21.4	2	14.3	1	7.1	6	42.9	7.1	57.1
<i>Santes Ffraid/ St Brigids</i>	0																					
<i>Cyfanswm AALL LEA Totals</i>	193		4	2.1	4	2.1	26	13.5	26	13.5	31	16.1	31	16.0	21	10.9	22	11.4	28	14.5	31.1	85.5
<i>Cronnol Cumulative</i>	193		4	2.1	8	4.1	34	17.6	60	31.1	91	47.2	122	63.2	143	74.1	165	85.5	193	100	31.1	85.5
<i>Holl Cymru All Wales</i>	7253		310	4.3	1043	14.4	2275	31.4	3715	51.2	4783	65.9	5678	78.3	6349	87.5	6803	93.8	7253	100	51.2	93.8

Ysgolion Sir Ddinbych - Tabl 6
Denbighshire Schools – Table 6

CANLYNIADAU TGAU 2007: MERCHED – ADYSG GREFYDDOL: CWRS BYR
GCSE RESULTS 2007: GIRLS – RELIGIOUS EDUCATION SHORT COURSE

<i>Ysgolion Schools</i>	<i>Cyfanswm Totals</i>	<i>% Cydran Cohort</i>	<i>A*</i>	<i>%</i>	<i>A</i>	<i>%</i>	<i>B</i>	<i>%</i>	<i>C</i>	<i>%</i>	<i>D</i>	<i>%</i>	<i>E</i>	<i>%</i>	<i>F</i>	<i>%</i>	<i>G</i>	<i>%</i>	<i>U</i>	<i>%</i>	<i>% A*-C</i>	<i>% A*-G</i>
<i>Dinbych Denbigh</i>	46	54.1	0	0.0	4	8.7	12	26.1	12	26.1	6	13.0	4	8.7	2	4.3	4	8.7	2	4.3	60.9	95.7
<i>Glan Clwyd</i>	13	18.5	0	0.0	1	7.7	3	23.1	3	23.1	2	15.4	3	23.1	0	0.0	1	7.7	0	0.0	53.8	100
<i>Prestatyn</i>	7	4.9	1	14.3	0	0.0	2	28.6	0	0.0	1	14.3	0	0.0	1	14.3	1	14.3	1	14.3	42.9	85.7
<i>Dinas Bran</i>	50	56.8	3	6.0	7	14.0	7	14.0	12	24.0	11	22.0	7	14.0	2	4.0	0	0.0	1	2.0	58.0	98.0
<i>Brynhyfryd</i>	0																					
<i>Y Rhyl/Rhyl</i>	96	86.4	0	0.0	2	2.1	6	6.3	22	22.9	16	16.7	19	19.8	11	11.5	10	10.4	10	10.4	31.3	89.6
<i>Ben Ed Jones/Bl. Ed Jones</i>	19	37.2	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	5.3	2	10.5	1	5.3	4	21.1	5	26.3	6	31.6	5.3	68.4
<i>Santes Ffraid/ St Brigids</i>	53		10	18.9	17	32.1	17	32.1	3	5.7	4	7.5	1	1.9	0	0.0	0	0.0	1	1.9	88.7	98.1
<i>Cyfanswm AALL LEA Totals</i>	284		14	4.9	31	10.9	47	16.6	53	10.7	42	14.7	35	12.3	20	7.0	21	7.4	21	7.4	51.1	92.6
<i>Cronnol Cumulative</i>	284		14	4.9	45	15.8	92	32.4	145	51.1	187	65.8	222	78.2	242	85.2	263	92.6	284	100	51.1	92.6
<i>Holl Cymru All Wales</i>	8144		782	9.6	2032	25.0	3690	45.3	5340	65.6	6306	77.4	7072	86.8	7543	92.6	7892	96.9	8144	100	65.6	96.9

Ysgolion Sir Ddinbych – Tabl 7 – CANLYNIADAU SAFON UWCH 2007 – PAWB ASTUDIAETHAU CREFYDDOL
Denbighshire Schools – Table 7 GCE ADVANCED LEVEL RESULTS 2007: ALL – RELIGIOUS STUDIES

<i>Ysgolion Schools</i>	<i>Cyfans wm Totals</i>	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	U	%	% A - C	% A - E
<i>Dinbych Denbigh</i>	23	4	17.4	7	30.4	3	13.0	5	21.7	3	13.0	1	4.3	60.9	95.7
Glan Clwyd	0														
Prestatyn	27	4	14.8	8	29.6	9	33.3	2	7.4	2	7.4	2	7.4	77.8	92.6
Dinas Bran	2	1	50.0	0	0.0	1	50.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100
Brynhyfryd	0														
<i>Y Rhyl/Rhyl</i>	0														
<i>Ben Ed Jones/Bl. Ed Jones</i>	0														
<i>Santes Ffraid St Brigids</i>	6	0	0.0	2	33.3	1	16.7	2	33.3	1	16.7	0	0.0	50.0	100
<i>Cyfanswm AALI LEA Totals</i>	58	9	15.5	17	29.3	14	24.1	9	15.5	6	10.3	3	5.2	69.0	94.8
<i>Cronnol Cumulative</i>	58	9	15.5	26	44.8	40	69.0	49	84.5	55	94.8	58	100	69.0	94.8
<i>Holl Cymru All Wales</i>	951	185	19.5	449	47.2	722	75.9	889	93.5	937	98.5	951	100	75.9	100

Ysgolion Sir Ddinbych – Tabl 8 – CANLYNIADAU SAFON UWCH 2007 – BECHGYN ASTUDIAETHAU CREFYDDOL
Denbighshire Schools – Table 8 GCE ADVANCED LEVEL RESULTS 2007: BOYS – RELIGIOUS STUDIES

<i>Ysgolion Schools</i>	<i>Cyfan swm Totals</i>	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	U	%	% A - C	% A - E
<i>Dinbych Denbigh</i>	5	0	0.0	2	40.0	1	20.0	2	40.0	0	0.0	0	0.0	60.0	100
Glan Clwyd	0														
Prestatyn	10	2	20.0	1	10.0	3	30.0	1	10.0	1	10.0	2	20.0	60.0	80.0
Dinas Bran	0														
Brynhyfryd	0														
<i>Y Rhyl /Rhyl</i>	0														
<i>Ben Ed Jones Bl. Ed Jones</i>	0														
<i>Santes Ffraid St Brigids</i>	0														
<i>Cyfanswm AALL</i>															
LEA Totals	15	2	13.3	3	20.0	4	26.7	3	20.0	1	6.7	2	13.3	60.0	86.7
<i>Cronnol Cumulative</i>	15	2	13.3	5	33.3	9	60.0	12	80.0	13	86.7	15	100	60.0	86.7
<i>Holl Cymru All Wales</i>	207	27	13.0	88	42.5	147	71.0	195	94.2	203	98.1	207	100	71.0	98.1

Ysgolion Sir Ddinbych – Tabl 9 – CANLYNIADAU SAFON UWCH 2007 – MERCHED ASTUDIAETHAU CREFYDDOL
Denbighshire Schools – Table 9 GCE ADVANCED LEVEL RESULTS 2007: GIRLS – RELIGIOUS STUDIES

<i>Ysgolion Schools</i>	Cyfan swm Totals	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	U	%	% A - C	% A - E
<i>Dinbych Denbigh</i>	18	4	22.2	5	27.8	2	11.1	3	16.7	3	16.7	1	5.6	61.1	94.4
Glan Clwyd	0														
Prestatyn	17	2	11.8	7	41.2	6	35.3	1	5.9	1	5.9	0	0.0	88.2	100
Dinas Bran	2	1	50.0	0	0.0	1	50.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	100	100
Brynhyfryd	0														
<i>Y Rhyl/Rhyl</i>	0														
<i>Ben Ed Jones/ Bl. Ed Jones</i>	0														
Santes Ffraid/ St Brigids	6	0	0.0	2	33.3	1	16.7	2	33.3	1	16.7	0	0.0	50.0	100
<i>Cyfanswm AALL</i>															
LEA Totals	43	7	16.3	14	32.5	10	23.3	6	13.9	5	11.6	1	2.3	72.1	97.7
<i>Cronnol Cumulative</i>	43	7	16.3	21	48.8	31	72.1	37	86.0	42	97.7	43	100	72.1	97.7
<i>Holl Cymru All Wales</i>	744	158	21.2	361	48.5	575	77.3	694	93.3	734	98.7	744	100	77.3	98.7

Cyngor Sir Ddinbych
Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)

Dyddiad y Cyfarfod:		8 th October 2008
Eitem Agenda:	6	Manylion yr Eitem
<u><i>Cefndir i'r Adroddiad:</i></u>		
<p>Mae gan CYSAG ddyletswydd statudol i fonitro darpariaeth Addysg Grefyddol ac addoli cyfunol mewn ysgolion, ac mae ganddo ymarferiad a sefydlwyd ers amser maith o dderbyn a dadansoddi adroddiadau Archwiliad Estyn ym mhob cyfarfod.</p>		
<u><i>Pwrpas yr Adroddiad:</i></u>		
<p>I hysbysu aelodau o ganlyniadau Adroddiadau Archwiliad Estyn diweddar ar ysgolion.</p>		
<u><i>Argymhellion:</i></u>		
<ul style="list-style-type: none">▪ I dderbyn yr adroddiad▪ Anfon llythyr at bob ysgol yn eu hysbysu fod eu Hadroddiad Archwiliad wedi ei ystyried, eu llongyfarch ar y nodweddion da a nodwyd, a'u hatgoffa o wasanaethau'r Archwiliwr/Cynghorwr Addysg Grefyddol a Swyddogion Gwella Ysgolion yn berthynol i unrhyw feysydd ar gyfer datblygu neu faterion allweddol sydd angen eu trin.▪ I ofyn i'r Awdurdod Addysg Lleol ddisbarthu'r llythyrau i'r ysgolion sy'n ymglymedig.		

SYLWADAU CYD-DESTUN: ADRODDIADAU AROLYGIAD
CYSAG SIR DDINBYCH

8 Hydref 2008

3 Ysgol

Ysgol	Dyddiadau	Arolygydd Cof.	Arol. YMCD/ Cwestiwn Allweddol 3	Arol. AG
Ysgol Caer Drewyn	19/02/08	Wil Williams	Eleri Honour	Heb ei Harolygu
<p><i>Mae Ysgol Caer Drewyn yn ardal Clawdd Poncen yn nhref wledig fechan Corwen. Daw mwyafrif helaeth y disgyblion o gyffiniau cyfagos yr ysgol a'r ardal o amgylch. Ar hyn o bryd, mae 94 o ddisgyblion ar gofrestr sy'n cynnwys 10 o blant meithrin rhan-amser. Caiff disgyblion CA1 a CA2eu trefnu'n dri dosbarth gallu cymysg ac oedran cymysg a'u haddysgu gan 5 athro amser llawn. Dywed yr ysgol nad yw'r ardal yn ffyniannus nac o dan anfantais economaidd. Cofrestrwyd bod tua 21% o'r disgyblion yn gallu hawlio prydau ysgol rhad ac am ddim. Saesneg yw'r iaith a siaredir gartref gan yr holl ddisgyblion er bod nifer dda o rieni'r disgyblion yn deall Cymraeg llafar. Mae'r ysgol yn addysgu rhaglenni astudio Cymraeg Ail Iaith. Mae 2 o blant o dan 5 sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol. Nodir bod gan ryw un o bob tri disgybl Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) – mae gan 5 disgybl ddatganiad o ADY. Yn ystod yr arolygiad addysgwyd 3 o'r dosbarthiadau gan athrawon llanw a oedd yn cyflenwi am absenoldeb athrawon.</i></p>				
Ysgol y Castell	22/04/08	Merfyn Lloyd Jones	Janice Dickens	Heb ei Harolygu
<p><i>Mae Ysgol y Castell yn gwasanaethu tref fach Rhuddlan. Mae'r ysgol yn darparu ar gyfer disgyblion rhwng 3 ac 11 oed sy'n byw bron i gyd yn y dref neu gerllaw'r dref. Adeg yr arolygiad roedd 194 o ddisgyblion cyfwerth ag amser llawn ar y gofrestr. Mae disgyblion yn cynrychioli'r ystod allu llawn. Mae gan 2 ddisgybl ddatganiad o anghenion addysgol arbennig, er bod 30 o ddisgyblion ar gynllun gweithredu gan yr ysgol neu weithredu gan yr ysgol a mwy am gymorth ychwanegol. Cynrychiolir pob lefel o grwpiau economaidd-gymdeithasol yn y gymuned. Mae bron yr holl ddisgyblion yn siarad Saesneg fel iaith gyntaf ac yn wyn eu hethnigrwydd. Mae 21% o'r disgyblion yn gallu hawlio prydau ysgol rhad ac am ddim.</i></p>				
Ysgol Penmorfa	30/06/08	Wil Williams	Eleri Honour	Heb ei Harolygu
<p><i>Mae Ysgol Penmorfa yn ysgol gynradd fawr iawn gyda 19 o ddisbarthiadau, mewn lleoliad canolog yn nhref Prestatyn. Ar hyn o bryd, mae 503 o ddisgyblion amser llawn a 52 o blant meithrin rhan-amser. Addysgir y disgyblion gan 28 o athrawon gan gynnwys y Pennaeth a 2 aelod amser llawn a 12 aelod rhan-amser o staff cefnogi yn yr ystafell ddisbarth. Mae'r ysgol yn adrodd bod rhyw 75% o ddisgyblion yn dod yn bennaf o gartrefi nad ydynt yn ffyniannus nac o dan anfantais economaidd a bod 25% o ddisgyblion yn dod o gefndiroedd cymharol ddifreintiedig. Mae 17% o ddisgyblion yn gymwys i gael prydau ysgol rhad ac am ddim. Mae poblogaeth y disgyblion yn bennaf yn wyn ac yn siarad Saesneg a dim ond cyfran fechan o'r disgyblion a ddaw o gefndir lleiafrif ethnig. Mae llai na 1% o ddisgyblion yn cael cymorth ychwanegol mewn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol. Nid oes unrhyw ddisgyblion yn siarad Cymraeg yn iaith gyntaf, ond mae ieithoedd eraill a siaredir mewn ambell gartref yn cynnwys Bengaleg, Rwsieg a Ffrangeg. Mae gan ryw 28% o ddisgyblion anghenion dysgu ychwanegol; ac mae gan 5 ohonynt ddatganiad o ADY. Mae 8 disgybl yn derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.</i></p>				

**Dadansoddiad o Adroddiadau Arolygiad
CYSAG Sir Ddinbych
8 Hydref 2008**

**DATBLYGIAD YSBRYDOL, MOESOL, CYMDEITHASOL A
DIWYLLIANNOL**

SYLWADAU CADARNHAOL

Materion Allweddol: Gwella gallu dwyieithog disgyblion. (Ysgol Penmorfa)

Darparu ar gyfer Datblygiad YMCD

3 Ysgol

- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer datblygiad moesol, cymdeithasol a diwylliannol disgyblion yn dda ac wedi'i hintegreiddio'n dda ym mywyd dyddiol yr ysgol. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol disgyblion yn dda. (*Ysgol y Castell*)
- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol disgyblion yn dda ac yn cael ei hintegreiddio'n effeithiol i fywyd dyddiol yr ysgol. (*Ysgol Penmorfa*)

Y Cwricwlwm Cymreig / Y Dimensiwn Cymreig

3 Ysgol

- Mae darpariaeth yr ysgol ar gyfer sgiliau dwyieithog disgyblion ar draws y cwricwlwm yn gyffredinol effeithiol. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Caiff cyfleoedd priodol i hyrwyddo'r Cwricwlwm Cymreig eu cynnwys yng nghynlluniau gwaith pynciau fel celf, hanes, daearyddiaeth a cherddoriaeth a hefyd drwy gymryd rhan yng ngweithgareddau'r Urdd. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae cynnwys y disgyblion yng nghystadlaethau'r Urdd, yr Eisteddfod ysgol ac ymweliadau preswyl â Glan Llyn yn eu helpu i ddatblygu eu hymwybyddiaeth am y diwylliant Cymraeg. (*Ysgol y Castell*)
- Mae ymwybyddiaeth disgyblion am ddiwylliant Cymru'n cael ei chryfhau'n effeithiol drwy ymweliadau, aelodaeth ag a chyfranogiad yn eisteddfodau a gweithgareddau'r Urdd, a thrwy dathlu Dydd Gŵyl Dewi. (*Ysgol Penmorfa*)

Cyfleoedd i fyfyrion

3 Ysgol

- Mae addoli ar y cyd yn rhoi cyfleoedd da iawn i ddisgyblion fyfyrion'n dawel ac yn feddylgar ynghylch materion pwysig sy'n effeithio ar eu bywydau. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae addoli ar y cyd bob dydd yn codi negeseuon cymdeithasol, moesol a diwylliannol pwysig fel gofalu am yr amgylchedd ac yn rhoi cyfleoedd i fyfyrion a meddwl yn bersonol. (*Ysgol y Castell*)
- Rhoir cyfleoedd da i ddisgyblion fyfyrion'n dawel am faterion sy'n gysylltiedig â'u bywydau eu hunain a gofalu am y byd naturiol. (*Ysgol Penmorfa*)

Gweithgareddau / cyfleoedd allgyrsiol

3 Ysgol

- Mae profiadau disgyblion a'r safonau a gyflawnant yn cael eu cryfhau gan yr amrywiaeth dda o weithgareddau allgyrsiol a ddarperir yn ystod y diwrnod ysgol a'r tu allan i'r diwrnod ysgol. Mae'r rhain yn galluogi disgyblion i gymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau chwaraeon, cerddorol a diwylliannol. Maent yn denu nifer dda ac yn cefnogi'n effeithiol ymrwymiad yr ysgol i bwysigrwydd byw'n iachus. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae gweithgareddau allgyrsiol yn dda. (*Ysgol y Castell*)
- Mae disgyblion yn cael cyfle cyfartal i gymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau allgyrsiol gan gynnwys chwaraeon, celf, crefft a TGCh ac, yn ddiweddarach, clwb garddio. (*Ysgol y Castell*)
- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer gweithgareddau y tu allan i oriau a chyfoethogi'r cwricwlwm drwy ystod eang ac amrywiol o glybiau, rhai diwylliannol a chwaraeon, yn dda. (*Ysgol Penmorfa*)

Elusennau ac achosion da

3 Ysgol

- Caiff disgyblion gyfleoedd i ddangos menter drwy eu hymdrechion i godi arian i achosion da yn lleol ac yn rhyngwladol. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae disgyblion yn benodol ymwybodol o anfantais gymdeithasol drwy eu rhan yn codi arian i Maria's Care, cartref plant amddifaid ysgol yn Uganda. (*Ysgol y Castell*)
- Anogir disgyblion i ymddwyn fel aelodau cyfrifol o'u cymuned leol ac o'r byd ehangach, a datblygir hyn ymhellach gan ymdrechion disgyblion i godi arian i achosion da yn genedlaethol a rhyngwladol. (*Ysgol Penmorfa*)

Cysylltiadau â'r gymuned leol / Cymryd rhan yn y gymuned leol 3 Ysgol

- Cyfoethogir y cwricwlwm gan bartneriaethau effeithiol â rhieni, y gymuned ac ysgolion a cholegau eraill. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae ymwelwyr o'r gymuned leol fel clerigwyr lleol ac aelodau o'r heddlu a'r gwasanaeth tân, yn effeithio'n gadarnhaol ar ddysgu disgyblion ac yn darparu amrywiaeth o brofiadau gwerthfawr o'r byd gwaith. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae'r cysylltiadau â rhieni, y gymuned a darparwyr eraill yn dda ac mae'r ysgol yn gwasanaethu'r gymuned yn dda. (*Ysgol y Castell*)
- Mae profiadau a datblygiad personol disgyblion yn elwa ar yr ymwelwyr lawer â'r ysgol ac ymweliadau â'r gymuned ac ymhellach i ffwrdd i ganolfannau preswyl fel Pentrellyncymer. (*Ysgol y Castell*)
- Mae cysylltiadau ag eglwysi a chapeli a'r cyfraniadau gwerthfawr a wneir gan glerigwyr lleol yn cyfrannu'n effeithiol at ddatblygu ymwybyddiaeth ysbrydol disgyblion ymhellach. (*Ysgol Penmorfa*)
- Mae ymwelwyr o'r gymuned leol, aelodau o'r heddlu a'r cynghorwr iechyd pobl ifanc yn cael effaith gadarnhaol ar ddysgu disgyblion ac yn darparu amrywiaeth o brofiadau gwerthfawr o'r byd y tu allan. (*Ysgol Penmorfa*)

Cynnydd / magu hyder / sgiliau disgyblion

3 Ysgol

- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer datblygu sgiliau sylfaenol ac allweddol dysgwyr yn dda gyda chyfleoedd yn cael eu nodi'n glir ym mhob cynllun gwaith a chynllun gwers. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae profiadau disgyblion ar draws y cwricwlwm yn eu galluogi i ennill amrywiaeth o sgiliau sy'n werthfawr i ddysgu gydol oes. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae cynlluniau gwaith yn nodi'r cyfleoedd i ddisgyblion ddatblygu eu sgiliau creadigol a datrys problemau. (*Ysgol y Castell*)
- Mae eu profiadau yn yr ysgol yn galluogi disgyblion i ddechrau datblygu amrywiaeth o sgiliau sy'n gysylltiedig â dysgu gydol oes. (*Ysgol y Castell*)
- Mae trefniadau priodol i sicrhau bod pob disgybl yn datblygu sgiliau allweddol iaith a chyfathrebu, defnyddio a chymhwyso mathemateg a TGCh. Mae'r sgiliau allweddol yn cael eu nodi mewn gwaith cynllunio a'u trafod â disgyblion yn ystod gwersi. Dyrennir amser priodol i ddatblygu'r sgiliau sylfaenol. (*Ysgol Penmorfa*)

Rhaglen ar gyfer / Effaith darpariaeth ABCh

3 Ysgol

- Caiff addysg bersonol a chymdeithasol ei hymgorffori'n ofalus yn y cwricwlwm. Mae cyfleoedd strwythuredig fel Amser Cylch yn annog disgyblion i drafod materion sensitif mewn amgylchedd cefnogol. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae gan yr ysgol raglen ffurfiol ar gyfer Addysg Bersonol a Chymdeithasol (ABCh) sy'n sicrhau bod pob agwedd yn cael ei haddysgu'n gynyddol a'i datblygu'n llawn, a'i hintegreiddio'n dda i bob agwedd ar weithgareddau'r ysgol. (*Ysgol y Castell*)
- Mae trefniadau ar gyfer datblygu addysg bersonol a chymdeithasol disgyblion yn dda. Mae'r agweddau hyn ar eu datblygiad yn cael eu hyrwyddo'n dda drwy roi cyfleoedd rheolaidd i ddisgyblion drafod materion sensitif mewn amgylchedd cefnogol a gofalgar. (*Ysgol Penmorfa*)

Dinasyddiaeth fyd-eang / Addysg fyd / Cysylltiadau rhyngwladol 3 Ysgol

- Mae'r ddarpariaeth i ddatblygu ymwybyddiaeth disgyblion am ddinasyddiaeth fyd-eang yn cael ei hyrwyddo'n effeithiol iawn drwy noddi plentyn yn Fietnam, cysylltiadau e-bost ag ysgolion yn Nepal a Madrid ac ymweliadau rheolaidd gan athrawon o sawl gwlad Ewropeaidd. Dyma nodwedd eithriadol. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae dinasyddiaeth fyd-eang yn datblygu'n dda. (*Ysgol y Castell*)
- Mae'r ysgol wedi nodi bod angen ymestyn ei darpariaeth ymhellach i hyrwyddo addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang; mae gan y ddarpariaeth gyfredol nodweddion da sy'n gorbwyso diffygion. (*Ysgol Penmorfa*)
- Rhoir sylw addas i ddinasyddiaeth fyd-eang yn y cwricwlwm daearyddiaeth. (*Ysgol Penmorfa*)
- Sefydlwyd cysylltiadau da ag ysgol yn Nepal ac mae hyn yn helpu i hybu dealltwriaeth disgyblion o faterion dinasyddiaeth fyd-eang ehangach. (*Ysgol Penmorfa*)

Ymwybyddiaeth a hyrwyddo datblygu cynaliadwy

3 Ysgol

- Mae nodweddion eithriadol yn perthyn i'r sylw a roir i ddatblygu cynaliadwy yn y cwricwlwm a thrwy brosiectau ailgylchu. Mae'r Eco-Bwyllgor yn weithgar iawn yn hyrwyddo arferion arbed ynni ac ailgylchu ac mae'r ysgol wedi ennill y Faner Werdd glodfawr i gydnabod ei llwyddiant yn y maes hwn. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Yn ddiweddar, mae'r ysgol wedi ennill gwobr efydd Eco ysgolion. Mae eco-bwyllgor llwyddiannus gyda chynllun gweithredu datblygedig yn gweithio tuag at ei wobwr arian. Mae llawer o dystiolaeth bod yr ysgol yn gweithredu mewn modd cynaliadwy. (*Ysgol y Castell*)
- Mae'r ysgol yn gweithredu mewn modd cynaliadwy ac yn gweithio tuag at y Wobr Eco. (*Ysgol Penmorfa*)
- Mae'r ysgol wedi nodi bod angen ymestyn ei darpariaeth ymhellach i hyrwyddo addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang; mae gan y ddarpariaeth gyfredol nodweddion da sy'n gorbwysio diffygion. (*Ysgol Penmorfa*)

Ymweliadau / ymwelwyr addysgol

3 Ysgol

- Darperir ymweliadau â mannau lleol o ddi-ddordeb, capeli ac eglwysi lleol. Mae'r rhain ynghyd â chyfleoedd am ymweliadau preswyl yn cael effaith gadarnhaol ar ddyfnder gwybodaeth a dealltwriaeth disgyblion ar draws y cwricwlwm. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae ymwelwyr o'r gymuned leol fel clerigwyr lleol ac aelodau o'r heddlu a'r gwasanaeth tân yn effeithio'n gadarnhaol ar ddysgu disgyblion ac yn darparu ystod o brofiadau gwerthfawr o'r byd gwaith. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae profiadau a datblygiad personol disgyblion yn elwa ar yr ymwelwyr lawer â'r ysgol ac ymweliadau â'r gymuned ac ymhellach i ffwrdd i ganolfannau preswyl fel Pentrellyncymer. (*Ysgol y Castell*)
- Mae cysylltiadau ag eglwysi a chapeli a'r cyfraniadau gwerthfawr a wneir gan glerigwyr lleol yn cyfrannu'n effeithiol at ddatblygu ymwybyddiaeth ysbrydol disgyblion ymhellach. (*Ysgol Penmorfa*)
- Caiff y cwricwlwm ei gryfhau ymhellach gan ymweliadau â mannau o ddi-ddordeb addysgol ac mae ymweliadau preswyl a ddarperir i ddisgyblion Blwyddyn 5 a 6 yn ysgogi eu dysgu ymhellach. (*Ysgol Penmorfa*)

Cyfleoedd am gyfrifoldeb a menter

2 Ysgol

- Rhwir cyfleoedd da i ddisgyblion gymryd cyfrifoldeb am gymuned eu hysgol eu hunain drwy aelodaeth ar y Cyngor Ysgol, yr Eco Gyngor a thrwy'r cynllun Cyfaill lle chwarae. Rhwir cyfleoedd pellach i ddisgyblion ddangos menter drwy eu hymdrechion i godi arian i achosion da yn lleol ac yn rhyngwladol. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae'r ysgol yn rhoi llawer o gyfleoedd da i ddisgyblion fod yn gyfrifol am agweddau amrywiol ar fywyd ysgol, i gymryd y cam cyntaf a gwneud penderfyniadau wrth gynrychioli eu cyd-ddisgyblion ar y Cyngor Ysgol neu'r Eco Gyngor. (*Ysgol Penmorfa*)

Gwybodaeth / Dealltwriaeth / Ymwybyddiaeth am ddiwylliannau neu draddodiadau eraill

2 Ysgol

- Mae astudio diwylliant gwledydd eraill, drwy wersi daearyddiaeth a cherddoriaeth, yn hyrwyddo agweddau cadarnhaol. (*Ysgol y Castell*)
- Caiff y Cwricwlwm Cymreig ei gydlynu ar draws amrywiaeth o feysydd cwricwlaidd yn ogystal â'i hyrwyddo drwy 'Wythnos Gymreig'. Hyrwyddir dwyieithrwydd yn dda ac yn ystod y dydd anogir plant yn weithgar drwy amrywiaeth o weithgareddau i ddefnyddio'r Gymraeg. (*Ysgol y Castell*)

Cyfraniad addoli ar y cyd at ddatblygiad YMCD

2 Ysgol

- Mae addoli ar y cyd bob dydd yn gwneud cyfraniad eithriadol at ddatblygu ymwybyddiaeth ysbrydol disgyblion. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae addoli ar y cyd yn gwneud cyfraniad cadarnhaol at ddatblygiad ysbrydol disgyblion. (*Ysgol Penmorfa*)

Datblygiad diwylliannol

2 Ysgol

- Mae'r ysgol yn mynd ati i hyrwyddo datblygiad diwylliannol disgyblion. (*Ysgol Caer Drewyn*)
- Mae'r ysgol yn mynd ati i hyrwyddo datblygiad diwylliannol disgyblion. (*Ysgol Penmorfa*)

Cadw at reolau / Hyrwyddo gwerthoedd / moesau da / parch

1 Ysgol

- Anogir disgyblion i ymddwyn fel aelodau cyfrifol o'r gymuned leol ac o'r byd ehangach, a datblygir hyn ymhellach gan ymdrechion disgyblion i godi arian i achosion da yn genedlaethol a rhyngwladol. (*Ysgol Penmorfa*)

Ansawdd addoli ar y cyd

1 Ysgol

- Mae addoli ar y cyd dyddiol yn gwneud cyfraniad eithriadol at ddatblygu ymwybyddiaeth ysbrydol disgyblion. (*Ysgol Caer Drewyn*)

Gwybodaeth a dealltwriaeth o'r hyn sy'n gywir ac anghywir

1 Ysgol

- Mae'r ysgol yn rhoi ymdeimlad cryf o'r hyn sy'n gywir ac anghywir i'r disgyblion. (*Ysgol Penmorfa*)

Cymeriad addoli ar y cyd

1 Ysgol

- Mae addoli ar y cyd dyddiol yn codi negeseuon cymdeithasol, moesol a diwylliannol pwysig fel gofalu am yr amgylchedd ac yn rhoi cyfleoedd i fyfyrion a meddwl yn bersonol. (*Ysgol y Castell*)

Polisi ar hiliaeth / hyrwyddo harmoni hiliol

1 Ysgol

- Mae'r staff yn mynd ati i herio unrhyw achosion o ystrydebu. (*Ysgol y Castell*)

Gwaith y Cyngor Ysgol**1 Ysgol**

- Mae cyfranogiad y disgyblion yn y Cyngor Ysgol, cynnal y siop fwyd a chodi arian i blant mewn angen yn helpu i ddatblygu sgiliau entrepreneuriaidd.
(*Ysgol y Castell*)

SYLWADAU NEGyddOL**Y Cwricwlwm Cymreig / Y Dimensiwn Cymreig****1 Ysgol**

- Nid yw sgiliau dwyieithog wedi'u datblygu'n gynyddol eto ar draws yr ysgol.
(*Ysgol y Castell*)

**Cyngor Sir Ddinbych
Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)**

Dyddiad y Cyfarfod:		8 th October 2008
Eitem Agenda:	7	Manylion yr Eitem
<u><i>Cefndir i'r Adroddiad:</i></u>		
<p>Mae CYSAG yn parhau i fod yn aelod o Gymdeithas Cymru o CYSAG, ac mae'n derbyn adroddiadau ar gyfarfodydd gan aelodau sy'n bresennol, copïau o gofnodion ac unrhyw adroddiadau eraill gan y Gymdeithas.</p>		
<u><i>Pwrpas yr Adroddiad:</i></u>		
<p>I aelodau gael eu hysbysu o ran ffocws a phrif ganlyniadau'r cyfarfod blaenorol, ac o'r cyd-gynhadledd gydag APADGOS ar destun Addysg Grefyddol Dros 16.</p>		
<u><i>Argymhellion:</i></u>		
<ul style="list-style-type: none">▪ I dderbyn cyflwyniadau llafar.▪ I anfon llythyr o ddiolch at Gymdeithas Cymru o CYSAG am drefnu'r gynhadledd ar Addysg Grefyddol Dros 16 gydag APADGOS.▪ I anfon llythyr o ddiolch at y Gweinidog am ei mewnbwn i'r Gynhadledd, a chymeradwyo'r trefniadau gwaith agos rhwng yr Adran a Chymdeithas Cymru o CYSAG.		

**Cyngor Sir Ddinbych
Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)**

Dyddiad y Cyfarfod:		8 th October 2008
Eitem Agenda:	8	Manylion yr Eitem
<u><i>Cefndir i'r Adroddiad:</i></u>		
Ymweliad yr Archwilydd/Cynghorwr ag Uganda gyda sefydliad elusennol.		
<u><i>Pwrpas yr Adroddiad:</i></u>		
I aelodau dderbyn adroddiad llafar ar ymweliad diweddar yr Archwiliwr/Cynghorwr ag Uganda.		
<u><i>Argymhellion:</i></u>		
<ul style="list-style-type: none">▪ I dderbyn yr adroddiad.		